ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรสาคร

FORMATIVE LEADERSHIP OF PRIVATE SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER SAMUTSAKHON PROVINCIAL EDUCATION OFFICE

[1]**ปาริฉัตร บุญยิ่ง และ** [2]**สุกัญญา สุดารารัตน์**

[1]Parichat Bunying and [2]Sukanya Sudararat

มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์, ประเทศไทย

Rajapruk University, Thailand

Tong30082538@gmail.com, [2]susuda@rpu.ac.th

Received: September 25,2023; **Revised** :November 2, 2023; **Accepted** :December 31,2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรสาคร และ 2) เปรียบเทียบครูต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรสาคร โดยจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลของครู ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดโรงเรียน เป็นการวิจัยเชิงปริมาณได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีของ Ash and Persall (2007) เป็นกรอบการวิจัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูจากโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 254 คน โดยใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นตามขนาดโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที t-test independent และการวิเคราะห์ค่าแปรปรวนทางเดียว (One-

[1] นิสิต, หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

[2] อาจารย์ ดร., หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

way ANOVA) ทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วย LSD ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรสาคร ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี รองลงมาคือ การสื่อสาร การไว้วางใจ การบริหารการเปลี่ยนแปลง การสร้างสัมพันธภาพ การทำงานเป็นทีม การเจรจาต่อรอง การบริหารเวลา การตัดสินใจ และ การบริการ ตามลำดับ 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรสาครตามในภาพรวม พบว่า ครูที่มีเพศ และระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน สำหรับครูที่มีประสบการณ์การทำงาน และขนาดโรงเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรสาคร

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the formative leadership of private school administrators under Samut Sakhon Provincial Education Office, and 2) to compare the formative leadership of private school administrators under Samut Sakhon Provincial Education Office based on teachers' opinions classified by gender, education level, work experience and school size. This research is a quantitative research by using the formative leadership theory of Ash and Persall (2007).The research sample group consisted of 254 teachers. The research instrument was a questionnaire. The data were statistically analyzed by using percentage, mean, standard deviation, t-test, One-way ANOVA, and LSD.The results of the research were as follows: 1) The formative leadership of private school administrators under Samut Sakhon Provincial Education Office in overall and particular aspects were at a high level. The highest mean was the aspect of Innovation and Technology followed by Communication, Trust, Change Management, Relating, Team Learning, Negotiating, Time management, Decision, and Service mind. 2) The opinions of teachers based on gender and education level were not statistically significant, while teachers' opinions classified by work experience and school size were statistically significant at the .05 of significance.

Keywords: formative leadership, private school administrators, Samut Sakhon Provincial Education Office

บทนำ

ภาวะผู้นำในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงที่มีความสลับซับซ้อนผู้นำต้องอาศัยกระบวนการคิดและมุมมองที่แตกต่างจากเดิม ในการมองหาทิศทางใหม่ในการขับเคลื่อนองค์การอย่างมีวิสัยทัศน์ มองโลกในแง่ดีมีความยืดหยุ่น มีความคิดสร้างสรรค์และมีจินตนาการ (กิตติ์กาญจน์ ปฏิพันธ์ ,2556) ดังนั้น องค์การจึงต้องการผู้นำที่มีความคิดสร้างสรรค์หาทางออกให้กับปัญหาที่เกิดขึ้นในองค์การ มีความคิดและแนวทางวิเคราะห์การทำงานแบบใหม่ ๆ และคิดนอกกรอบ ผู้นำที่นำความคิดใหม่ ๆ มาแก้ปัญหา มีความสามารถในการจินตนาการถึงอนาคตที่ควรเป็นไปได้ สามารถกระตุ้นบุคลากรให้ร่วมมือกันทำงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์จึงควรเป็นโมเดลของการพัฒนาสร้างสรรค์สิ่งใหม่เป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง ทั้งในเชิงแนวคิด รูปแบบและกระบวนการแบบใหม่ที่สามารถนำมาใช้ในการแก้ปัญหา สร้างสิ่งที่ดีและยั่งยืนได้ในอนาคต (ไพทูรย์ สินลารัตน์, 2553)

จากผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาเอกชน(SAR) ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรสาคร ปี พ.ศ 2562 ที่พบว่า ประเด็นที่ควรพัฒนาอย่างเร่งด่วนเนื่องจากมีผลการประเมินหลายประเด็นต่ำกว่าร้อยละ 50 อาทิ ด้านการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน กระบวนการคิดและการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในสังคมยุคปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม พัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา โดยทำการศึกษาวิเคราะห์ สภาพปัญหา ความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา โดยสร้างการมีส่วนร่วมกับผู้เกี่ยวข้องมากขึ้น และมีร่องรอยหลักฐานชัดเจนมากขึ้นควรมุ่งสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ ๆ จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูกันเอง ผู้บริหารยังมีการทำงานเป็นทีมไม่มากนัก ควรมีความไว้วางใจในการทำงานของครูมากขึ้นเพื่อสร้างเครือข่ายการเรียนรู้และถ่ายทอดความรู้อย่างต่อเนื่อง ควรปรับปรุงการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับครู จัดกิจกรรมนิเทศแบบกัลยาณมิตรอย่างต่อเนื่อง วางระบบการกำกับติดตามผลการปฏิบัติงานตาม โครงการ กิจกรรม ติดตามให้เกิดการปฏิบัติได้จริง การจัดการเรียนรู้เพื่อนำข้อมูลมาพัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ของตนเอง รู้จักการเป็นผู้นำและผู้ตาม มีการสื่อสารประสานงานเพื่อการทำงานร่วมกับครูและบุคคลภายนอก ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้ ส่งเสริมการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาขับเคลื่อนคุณภาพการจัดการศึกษาให้มากขึ้น นำวิธีการใหม่ ๆ มาใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีที่หลากหลายตามสภาพจริง สอดคล้องกับ มาตรฐานการเรียนรู้ และธรรมชาติวิชา และเพิ่มการมีส่วนร่วมของผู้เรียนในการวัดผลประเมินผล พัฒนาและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น ผู้ปกครองและนักเรียน การประเมินตนเอง (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรสาคร ,2562)

จากข้อความข้างต้นแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกเอกชนในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรสาคร จำเป็นต้องมุ่งเน้นความเป็นผู้นำที่ต้องทันต่อยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงที่มีความสลับซับซ้อน มุ่งการบริหารแบบคิดนอกกรอบ มีมุมมองที่แตกต่างจากเดิม มองหาทิศทางใหม่ในการขับเคลื่อนองค์การอย่างมีวิสัยทัศน์ ยืดหยุ่น สร้างสรรค์และมีจินตนาการ สอดคล้องกับภาวะ

ผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของ Ash and Persall (2007) จำนวน 10 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี (Innovation and Technology) 2) การทำงานเป็นทีม (Team Learning) 3) การเจรจาต่อรอง (Negotiating) 4) การไว้วางใจ (Trust) 5) การบริหารเวลา (Time Management) 6) การสื่อสาร (Communication) 7) การสร้างสัมพันธภาพ (Relating) 8) การบริการ (Service Mind) 9) การตัดสินใจ (Decision) และ 10) การบริหารการเปลี่ยนแปลง (Change Management)

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงประสงค์ที่จะศึกษา ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสมุทรสาคร เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศ ในการวางแผนพัฒนาการบริหารสถานศึกษาและพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาในด้านภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดสมุทรสาคร หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมให้สถานศึกษาเป็นสถานศึกษาที่มีคุณภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรสาคร

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรสาคร โดยจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลของครู ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดโรงเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

1.ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรสาคร แยกเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก 11 โรงเรียน จำนวน 132 คน ขนาดกลาง 5 โรงเรียน จำนวน 199 คน และขนาดใหญ่ 8 โรงเรียน จำนวน 413 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 744 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรสาคร แยกเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 45 คน ขนาดกลาง จำนวน 68 คน และขนาดใหญ่ จำนวน 141 คน ได้จำนวน 254 คน จากการนำจำนวนประชากรเทียบกับตารางสำเร็จรูป Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970) ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดโรงเรียน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรสาคร

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตามลำดับ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) การหาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่าที (t-test) ทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และหาความแตกต่างจะทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแบบ LSD

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรสาคร ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรสาคร โดยภาพรวมและรายด้าน

ข้อที่	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา	$\overline{X}$	S.D.	แปลค่า	อันดับ
1.	การใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี	4.45	.30	มาก	1
2.	การทำงานเป็นทีม	4.30	.41	มาก	6
3.	การเจรจาต่อรอง	4.25	.50	มาก	7
4.	การไว้วางใจ	4.35	.48	มาก	3
5.	การบริหารเวลา	4.19	.37	มาก	8
6.	การสื่อสาร	4.43	.37	มาก	2
7.	การสร้างมนุษยสัมพันธ์	4.31	.41	มาก	5
8.	การบริการ	4.10	.50	มาก	10
9.	การตัดสินใจ	4.19	.44	มาก	9
10.	การบริหารการเปลี่ยนแปลง	4.33	.33	มาก	4
ภาพรวม		**4.29**	**.26**	**มาก**	

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรสาคร ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.29, S.D.= .26) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี อยู่ในอันดับสูงสุด ($\overline{X}$ = 4.49, S.D. = .30) รองลงมา คือ การสื่อสาร การไว้วางใจ การบริหารการเปลี่ยนแปลง การสร้างมนุษยสัมพันธ์ การทำงานเป็นทีม การเจรจาต่อรอง การบริหารเวลา การตัดสินใจ และ การบริการ ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรสาคร

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามเพศ

	เพศ					
ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์	**ชาย**		**หญิง**		**t**	**p**
	$\overline{X}$	**S.D.**	$\overline{X}$	**S.D.**		
1. การใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี	4.56	.30	4.50	.29	.28	.47
2. การทำงานเป็นทีม	4.31	.42	4.29	.40	.54	.59
3. การเจรจาต่อรอง	4.24	.54	4.25	.46	-.13	.90
4. การไว้วางใจ	4.36	.62	4.34	.33	.28	.78
5. การบริหารเวลา	4.24	.36	4.18	.38	.13	.06
6. การสื่อสาร	4.46	.39	4.42	.36	1.02	.31
7. การสร้างสัมพันธภาพ	4.31	.40	4.29	.41	.10	.92
8. การบริการ	4.11	.50	4.09	.51	.28	.78
9. การตัดสินใจ	4.11	.41	4.18	.45	-.57	.07
10.การบริหารการเปลี่ยนแปลง	4.31	.32	4.35	.34	-.94	.35
ภาพรวม	**4.30**	**.28**	**4.29**	**.26**	**.41**	**.68**

จากตารางที่ 2 พบว่า ครูโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรสาคร ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรสาคร ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามระดับการศึกษา

	ระดับการศึกษา					
ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา	**ปริญญาตรี**		**สูงกว่าปริญญาตรี**		**t**	**p**
	$\overline{X}$	**S.D.**	$\overline{X}$	**S.D.**		
1. การใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี	4.51	.30	4.45	.29	.43	.06
2. การทำงานเป็นทีม	4.31	.41	4.24	.43	1.26	.21
3. การเจรจาต่อรอง	4.24	.51	4.26	.42	-.23	.82
4. การไว้วางใจ	4.34	.51	4.39	.38	-.58	.56
5. การบริหารเวลา	4.22	.37	4.17	.40	.80	.87

6. การสื่อสาร	4.37	.37	4.39	.36	-.35	.19
7. การสร้างสัมพันธภาพ	4.34	.41	4.22	.39	1.88	.06
8. การบริการ	4.11	.50	4.10	.52	.40	.69
9. การตัดสินใจ	4.19	.45	4.20	.42	-.18	.94
10.การบริหารการเปลี่ยนแปลง	4.34	.34	4.31	.32	.56	.57
ภาพรวม	**4.30**	**.27**	**4.24**	**.26**	**1.44**	**.15**

จากตารางที่ 3 พบว่า ครูโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรสาคร ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรสาคร ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรสาคร ทั้งภาพรวมและรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์	ประสบการณ์ทำงาน							
	1- 5 ปี		6 - 10 ปี		มากกว่า 10		F	p
	$\overline{X}$	SD	$\overline{X}$	SD	$\overline{X}$	SD		
1. ด้านการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี	4.54	.28	4.59	.27	4.36	.29	18.74**	.00
2. ด้านการทำงานเป็นทีม	4.52	.37	4.38	.41	4.14	.36	16.58**	.00
3. ด้านการเจรจาต่อรอง	4.50	.29	4.28	.52	4.15	.49	6.87**	.00
4. ด้านการไว้วางใจ	4.48	.30	4.42	.31	4.25	.63	4.89**	.01
5. ด้านการบริหารเวลา	4.24	.44	4.24	.39	4.11	.31	3.44	.13
6. ด้านการสื่อสาร	4.61	.32	4.48	.39	4.34	.32	8.76**	.00
7. ด้านการสร้างสัมพันธภาพ	4.60	.30	4.42	.40	4.12	.35	29.52**	.00
8. ด้านการบริการ	4.35	.47	4.17	.52	3.96	.44	10.17**	.00
9. ด้านการตัดสินใจ	4.33	.43	4.16	.44	4.17	.54	1.89	.15
10. ด้านการบริหารการ. เปลี่ยนแปลง	4.52	.26	4.35	.31	4.27	.35	7.20**	.00
ภาพรวม	4.47	.19	4.35	.28	4.19	.23	20.26**	.00

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4 พบว่า ครูโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรสาคร ที่มีประสบการณ์ทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนแตกต่างกัน ทั้งภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นด้านการบริหารเวลาและด้านการตัดสินใจ

ตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรสาคร ทั้งภาพรวมและรายด้าน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์	ขนาดโรงเรียน							
	กลางและเล็ก		ใหญ่		ใหญ่พิเศษ		F	p
	$\overline{X}$	SD	$\overline{X}$	SD	$\overline{X}$	SD		
1. ด้านการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี	4.67	.25	4.58	.30	4.38	.27	23.52**	.00
2. ด้านการทำงานเป็นทีม	4.57	.31	4.47	.43	4.13	.35	35.14**	.00
3. ด้านการเจรจาต่อรอง	4.43	.37	4.46	.45	4.09	.49	18.87**	.00
4. ด้านการไว้วางใจ	4.60	.21	4.42	.30	4.24	.57	11.21**	.00
5. ด้านการบริหารเวลา	4.15	.44	4.37	.39	4.12	.31	11.32**	.00
6. ด้านการสื่อสาร	4.64	.28	4.57	.37	4.30	.34	24.54**	.00
7. ด้านการสร้างสัมพันธภาพ	4.62	.29	4.43	.39	4.15	.36	33.63**	.00
8. ด้านการบริการ	4.32	.53	4.25	.48	3.96	.45	14.78**	.00
9. ด้านการตัดสินใจ	4.28	.42	4.30	.37	4.10	.46	5.93**	.00
10. ด้านการบริหารการ.เปลี่ยนแปลง	4.44	.27	4.39	.25	4.27	.37	6.06**	.00
ภาพรวม	4.47	.21	4.42	.27	4.18	.73	42.27**	.00

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 5 พบว่า ครูโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรสาคร ที่มีประสบการณ์ทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนแตกต่างกัน ทั้งภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นด้านการบริหารเวลาและด้านการตัดสินใจ

อภิปรายผล

1. การวิเคราะห์เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรสาคร ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารให้ความสำคัญเกี่ยวกับการทำงานที่มีความสร้างสรรค์ เพราะรูปแบบสถานศึกษาเอกชนต้องคำนึงถึงความอยู่รอดเป็นสำคัญ การบริหารงานจึงมีความจำเป็นที่ผู้บริหารจะต้องมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้วยความสร้างสรรค์ สำหรับสถานศึกษาเอกชนแล้วนั้น คือ กระบวนการบริหารงานทั้ง 4 ฝ่าย อย่างหลากหลาย แปลกใหม่ สามารถนำไปประยุกต์ปฏิบัติจนนำไปสู่การคิดค้นและนวัตกรรม เพื่อ

ตอบสนองความต้องการและความคาดหวังที่สูงของผู้รับบริการอย่างผู้ปกครองและนักเรียนในสถานศึกษาเอกชน สอดคล้องกับ ขวัญฤทัย ภู่สาระ (2562) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ซึ่งการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรสาคร โดยจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้ เพศ และระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรสาคร ไม่แตกต่างกันทั้งภาพรวมและทุกรายด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ เพศชายและเพศหญิง และระดับการศึกษา ทั้งระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี เห็นความสำคัญในภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนในมุมมองเดียวกัน สอดคล้องกับงานวิจัยจุฑาธิปต์ ทัพไทย (2560) ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนอนุบาล สามเสน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนอนุบาลสามเสนฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานครตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่าเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนอนุบาลสามเสนฯ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้านมีความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธี LSD พบว่า ประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน ในภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 1-5 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี และ 11 ปีขึ้นไป และ ครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 11 ปีขึ้นไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี การไว้วางใจ ที่พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 1-5 ปี และ 6-10 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 11 ปีขึ้นไป สำหรับด้านการบริหารการเปลี่ยนแปลง พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 1-5 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี และ 11 ปีขึ้นไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูเอกชนที่มีประสบการณ์การทำงาน 1-5 ปี เป็นครูที่มาจาก Generation ใหม่ อาจมีแนวความคิดที่เปิดกว้าง มองเห็นการปฏิบัติงานของผู้บริหารที่แฝงด้วยความคิดเชิงสร้างสรรค์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณิชาภา พรมไชยา (2562) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในเขตบางกะปิ พบว่า ครูโรงเรียนเอกชนที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า10 ปี และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไปมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารด้านการบริหารเวลาและด้านมนุษย์สัมพันธ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ไม่สอดคล้องกับ

งานวิจัยของจุฑาธิปต์ ทัพไทย (2560)ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนอนุบาล สามเสน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนอนุบาลสามเสนฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานครตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนอนุบาลสามเสนฯ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานของครู โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และสำหรับขนาดโรงเรียน ครูโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรสาคร ที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน ในภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าขนาดใหญ่ ทั้งภาพรวมและด้านการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี การเจรจาต่อรอง การสื่อสาร การบริการ การตัดสินใจ และ การบริหารการเปลี่ยนแปลง สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าขนาดกลางและขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลางมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าขนาดใหญ่ ในด้านการทำงานเป็นทีม การไว้วางใจ และการสร้างมนุษยสัมพันธ์ ยกเว้นด้านการบริหารเวลาที่โรงเรียนขนาดกลางมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสภาพของโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลางมีลักษณะการทำงานที่ผู้บริหารใกล้ชิดครู มีบริหารแบบเป็นกันเอง ยืดหยุ่น อิสระทางความคิดในการออกแบบการเรียนการสอน และการทำงานต้องร่วมมือช่วยกันทำ สอดคล้องกับงานวิจัย มณฑา ศิริวงศ์ (2559) ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูอำเภอองครักษ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก มีวัตถุประสงค์ เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูอำเภอองครักษ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ซึ่งผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูอำเภอองครักษ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก จำแนกตามตัวแปรของขนาดสถานศึกษา พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของดวงแข ขำนอก (2559) ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 มีวัตถุประสงค์ เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่.05

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

การวิจัยในครั้งนี้มีผู้วิจัยได้ค้นพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ เป็นพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่นำความคิดใหม่ๆมาแก้ปัญหา มีความสามารถในการจินตนาการอนาคตที่ควรเป็นได้ และสามารถกระตุ้นบุคลากรให้ร่วมมือกันทำงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรได้ อย่างด้านการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี ที่พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมสร้างสิ่งใหม่การพัฒนาดัดแปลงสื่อการสอนและเทคโนโลยีจากสิ่งที่มีอยู่เดิมทำให้ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพดีขึ้นกว่าเดิม ส่วนในการทำงานเป็นทีม เป็นการทำงานร่วมกันกับคณะครูในสถานศึกษาให้ทำงานสู่จุดมุ่งหมายเดียวกัน จะต้องอาศัยความร่วมมือ ความสามัคคี สามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันได้ ประเด็นการเจรจาต่อรอง เป็นกระบวนการร่วมมือแก้ปัญหาความขัดแย้งโดย ผ่านการพูดคุย ซึ่งเป็นการหาข้อตกลงผ่านการสนทนาเพื่อหาวิธีการแก้ปัญหาที่ทำให้ทั้งสองฝ่ายยอมรับได้ สำหรับการไว้วางใจ เป็นการสร้างความเชื่อมั่นต่อครูว่าเป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่มีคุณธรรมจริยธรรมและสามารถมอบหมายงานตามความสามารถของแต่ละบุคคลและมีส่วนร่วมในการคิดและเสนอความคิดเห็น ส่วนการบริหารเวลา ความสามารถวางแผนจัดการการใช้เวลาสำหรับดำเนินกิจกรรมด้านต่างๆให้ความสำคัญกับการจัดลำดับความสำคัญของงานเท่าทันตามสถานการณ์กิจกรรมให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ นอกจากนี้ด้านการสื่อสาร เป็นความสามารถในการติดต่อประสานงานกับครูในสถานศึกษาและชุมชนภายนอก เพื่อให้เกิดความร่วมมือและแลกเปลี่ยนข้อเท็จจริงและการสร้างสัมพันธภาพ เป็นการแสดงออกถึงสัมพันธ์ที่ดีกับครูในสถานศึกษาและชุมชนภายนอก และพัฒนาตนเองให้เป็นที่รู้จักรักใคร่ชอบพอต่อคนทั่วไปและร่วมมือร่วมใจในการทำกิจกรรมให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งส่งผลให้เกิดสัมฤทธิ์ผลที่ดีในการทำงาน และด้านการบริการ เป็นพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่อำนวยความสะดวกรวดเร็วในเรื่องต่างๆ และการให้ความช่วยเหลือ การดำเนินการที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น โดยเป็นการปฏิบัติด้วยความเอาใจใส่อย่างเป็นมิตร และให้ความสำคัญกับการตัดสินใจ เป็นพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่หาทางเลือกอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ตนเห็นว่าเหมาะสมและต้องใช้สติปัญญาในการวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูล ตลอดจนคาดการณ์ผลที่คาดว่าจะได้รับในอนาคต รวมถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ และที่สำคัญการบริหารการเปลี่ยนแปลง ถือว่าเป็นพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถจัดการกับเหตุการณ์ทั้งภายในและภายนอกองค์กรเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสมโดยการนำระบบและวิธีการใหม่ๆมาปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

กิตติ์กาญจน์ ปฏิพันธ์. (2555).*โมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยของแก่น.

ขวัญฤทัย ภู่สาระ (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1..วารสารวิทยาการจัดการปริทัศน์ ปีที่ 21 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม 2562) หน้า 51-60

จุฑาธิปต์ ทัพไทย.(2560). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนอนุบาลสามเสน (สลากกินแบ่งรัฐบาลอุปถัมภ์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา.

ณิชาภา พรมไชยา. (2562). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในเขตบางกะปิ. วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม ปีที่ 18 ฉบับที่ 2 เดือนพฤษภาคม – สิงหาคม หน้า 156-164

ดวงแข ขำนอก. (2559). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 6. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

ไพรฑูรย์ สินลารัตน์.(2554). *ผู้นำเชิงสร้างสรรค์และผลิตภาพ.* กรุงเทพฯ: โกลเด้นบุ๊ค

มณฑา ศิริวงษ์. (2559). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู อำเภอองครักษ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก*.บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยปทุมธานี

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรสาคร.(2564).แบบสรุปผลการนิเทศติดตามเพื่อส่งเสริมการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาเอกชน.สืบค้นเมื่อ 13 ตุลาคม 2564 ,สืบค้นจากskn-peo.go.th

Ash & Persall . 2007. The New Work of Formative Leadership. Stamford University Birmingham: Alabama. U.S.A.